

**Institutul de Științe Administrative
„Paul Negulescu”**

**REVISTA DE DREPT PUBLIC
PUBLIC LAW REVIEW**

2/2015
Publicație trimestrială

**Baze de date internaționale recunoscute pentru domeniul științelor
juridice, conform ordinului ministrului ECTS nr. 6560/2012.
Revista de Drept Public este indexată în bazele de date internaționale
de mai sus.**

Revista de drept public

Redactor-șef: Prof. univ. dr. **Nicolae Popa**
Editor executiv: Prof. univ. dr. **Dan Claudiu Dănișor**
Redactor-șef adjunct: Prof. univ. dr. **Verginia Vedinaș**
Secretar general de redacție: Lector univ. dr. **Mădălina Nica**
Secretar general adjunct de redacție: Lector univ. dr. **Alexandru-Sorin Ciobanu**

○ Colegiul de redacție ○

○ Prof. univ. dr. Rodica Narcisa Petrescu	○ Prof. univ. dr. Ioan Muraru
○ Prof. univ. dr. Elena Simina Tănăsescu	○ Prof. univ. dr. Emil Molcuț
○ Prof. univ. dr. Cristian Ionescu	○ Prof. univ. dr. Dan Drosu Șaguna
○ Prof. univ. dr. Genoveva Vrabie	○ Prof. univ. dr. Tudorel Toader
○ Prof. univ. dr. Iordan Nicola	○ Prof. univ. dr. Valerius M. Ciucă
○ Prof. univ. dr. Dana Apostol Tofan	○ Conf. univ. dr. Sebastian Rădulețu
○ Prof. univ. dr. Emil Bălan	○ Lector univ. dr. Marius-Ioan Mazilu
○ Prof. univ. dr. Augustin Fuerea	○ Lector univ. dr. Daniela Ciochină
○ Prof. univ. dr. Călin Hințea	○ Conf. univ. dr. Emilia Lucia Cătană
○ Prof. univ. dr. Ioana Vasii	○ Conf. univ. dr. Narcis Godeanu

Prof. univ. dr. Gordana Gasmı
Singidunum University Belgrade (Serbia)
Prof. univ. dr. Maria Orlov
Institutul de Științe Administrative (Republica Moldova)
Prof. univ. dr. Patrik Charlot
*Directeur du Centre de Recherche et d'Étude en Droit
et Science Politique (CREDESPO) (France)*
Prof. univ. dr. Yan Laidie
Université de Bourgogne (France)
Prof. univ. dr. Zoltan Lomnici
ex-President of the Supreme Court and the National Council of Justice of Hungary
Brice Arsene Mankou
Professeur U.L.C.O. de St. Ulk - Omer

Editura UNIVERSUL JURIDIC
Editat de **S.C. Universul Juridic S.R.L.**

Copyright © 2015, **S.C. Universul Juridic S.R.L.**

Toate drepturile asupra prezentei ediții aparțin

S.C. Universul Juridic S.R.L.

Nicio parte din acest volum nu poate fi copiată fără acordul scris al

S.C. Universul Juridic S.R.L.

Redacție: tel./fax: 021.314.93.13
 tel.: 0734.303.101
 email: redactie@universuljuridic.ro

Distribuție: tel.: 021.314.93.15
 tel./fax: 021.314.93.16
 e-mail: distributie@universuljuridic.ro

www.universuljuridic.ro

ISSN: 1224-4872

ABREVIERI

ABGB	Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch (Codul civil general austriac)
adde	a se adăuga
alin.	alineat
apud	citat după
art.	articol
BGB	Deutsches bürgerliches Gesetzbuch (Codul civil german)
B. Of.	Buletinul Oficial, Partea I
c.	contra
C. aer.	Codul aerian
C. civ.	Codul civil
C. civ. elv. (fr.) (it.) (Q)	Codul civil elvețian (francez) (italian) (Québec) etc.
C. com.	Codul comercial
CEDO	Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Strasbourg)
c.f.	cartea funciară
C. fam.	Codul familiei
C. Jud.	Revista „Curierul Judiciar” – serie nouă
CJCE	Curtea de Justiție a Comunităților Europene (Luxembourg)
CJUE	Curtea de Justiție a Uniunii Europene
C. m.	Codul muncii
Convenție	Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (Convenția europeană a drepturilor omului)
C. pen.	Codul penal
C. pr. civ.	Codul de procedură civilă
C. pr. fisc.	Codul de procedură fiscală
C. pr. pen.	Codul de procedură penală
Cass. fr. (it.)	Curtea de Casație franceză (italiană)
cf.	a se compara cu
col. civ.	colegiul civil
C. Ap.	Curtea de Apel
Cas.	Înalta Curte de Casație și Justiție a României
CC	Curtea Constituțională
CSJ	Curtea Supremă de Justiție (1990-2003)
dec.	decizia
dec. civ. (pen.)	decizia civilă (penală) etc.
D.	Decret
D.L.	Decret-Lege
Digesta	Corpus Juris Civilis
Dreptul	Revista „Dreptul” – serie nouă
ed.	ediția
Ed.	Editura
eod. loc.	eodem loco, „în același loc”
et alii	și alții (altele)
ex.	(de) exemplu

etc.	etcaetera („și celelalte”)
fr.	francez
g.	german
H.G.	Hotărârea Guvernului României
HCM	Hotărârea Consiliului de Miniștri
ibidem	în același loc
idem	același autor
i.e.	id est, „adică”
infra	mai jos
it.	italian
Jud.	Judecătoria
L.	Lege
loc. cit.	locul citat
M. Of.	Monitorul Oficial al României, Partea I
n.a.	nota autorului
n.n.	nota noastră (a autorului)
nr.	numărul
NCC	Noul Cod civil român (Legea nr. 287/2009)
NCPD	Noul Cod de procedură civilă (Legea nr. 134/2010)
N.R.	Nota redacției
O.G.	Ordonanța Guvernului
O.U.G.	Ordonanța de urgență a Guvernului
op. cit.	opera citată
p.	pagina
pp.	paginile
p.n.	paranteza noastră
par.	paragraful
passim	în diverse locuri
pt.	pentru
pct.	punctul
Plen TS	Plenul Tribunalului Suprem
PR	„Pandectele române” – Repertoriu de jurisprudență, doctrină și legislație – serie nouă
RDC	„Revista de drept comercial” - serie nouă
RDP	„Revista de drept public”
RRA	„Revista română de arbitraj”
RRD	„Revista română de drept”
RRDA	„Revista română de drept al afacerilor”
RRDM	„Revista română de dreptul muncii”
RRDP	„Revista română de drept privat”
s. civ.	secția civilă
s. civ. propr. int.	secția civilă și de proprietate intelectuală
s. com.	secția comercială
s. cont. adm.	secția contencios administrativ
SCJ	Revista „Studii și cercetări juridice”
Studia	Revista „STUDIA Universitatis Babeș-Bolyai” – Series Iurisprudentia
sent. civ. (pen.)	sentința civilă (penală) etc.

s.n.	sublinierea noastră
s. pen.	secția penală
supra	mai sus
ș.a.	și alții (altele)
t.	tomul
T.	Tribunalul
TJ	Tribunalul județean
TMB	Tribunalul Municipiului București
T. pop. rai.	Tribunalul popular al raionului
T. reg.	Tribunalul regional
TS	Tribunalul Suprem
urm.	următoarele
V ^o	verbo (la cuvântul)
V.	a se vedea
vs.	versus, „contra”
vol.	volumul
ZGB	Zivil Gesetzbuch (Codul civil elvețian)

***In honorem* prof. univ. dr. Gheorghe DĂNIȘOR, la 70 de ani**

Prof. univ. dr. Nicolae POPA

Despre profesorul Gheorghe Dănișor mi-a vorbit mai întâi fiul său, studentul meu de atunci, Dan Claudiu Dănișor, prin anii 1988, cel remarcat de mine pentru felul său neconvențional de manifestare, lucru rar atunci, pentru modul său deschis de raportare la valorile juridice și, mai ales, pentru faptul că încerca să se așeze în cunoașterea acestor valori într-un mod selectiv, care trăda o atitudine deloc dispusă la concesiile în descoperirea sensurilor adevăratei înțelegeri a finalităților dreptului. El mi-a mărturisit influența tatălui asupra formării și orientării sale profesionale. Mi-a adus, mai târziu, și o carte publicată de tatăl său (Metafizica devenirii, cred) în care acesta exprima un interesant punct de vedere asupra filosofiei hegeliene, cu special accent pe pozitivitatea afirmată a concretului în concepția ilustrului filosof german.

L-am cunoscut mai târziu în calitate de cadru didactic la nou-înființata facultate de drept din Craiova, propunându-i să ia în serios ideea fondării unei școli de filosofia dreptului. Nu a prețuit niciun moment, abandonând activitatea sa practică și dedicându-se cu toată puterea intelectuală acestei construcții, cu devoțiunea marilor exploratori. Fructul pasiunii sale didactice și științifice a apărut, există, iar Facultatea de drept de la Craiova este astăzi, după cunoștința mea, singura facultate care are o atare disciplină, precum și o școală doctorală de profil.

La prima vedere, Gheorghe Dănișor poate să pară ușor distant, apoi descoperi că de fapt aceasta este doar masca sub care se ascunde un profund gânditor, un personaj deschizător de drumuri, un om grațios și sentimental, care știe, simte că filosofia a fost

făcută pentru înfrumusețarea omului, pentru împlinirea sa spirituală. Sclipirea ochilor săi îți dă certitudinea că mai există și altceva decât ceea ce este, că trebuie căutat dincolo de aparențe. Pentru aceasta însă este necesar să poți păstra în inimă visul înțelepciunii, să poți să strunești neliniștile spiritului, să poți să visezi și pentru alții. Dar, mai ales, să fii capabil a răspunde îndemnului încrustat pe frontonul celebrului Templu din Delfi: Meden Adan (păstrează măsura)!

Răspunzând acestor chemări, Gheorghe Dănișor și-a creionat o cuminenție a spiritului, care-i vine, negreșit, și din curățenia gândului țărănesc, precum și din ceea ce Noica explică a fi „rostirea filosofică românească”, ivită din nemijlocitul lumii.

În ultima sa carte (Filosofia drepturilor omului, U.J., 2011), constată că Binele este premisă și scop în același timp și se constituie ca prezență absolută pentru ființa umană, iar întemeierea dreptului, fiind de natură metafizică, marchează destinul ființei umane (acela de a fi împreună cu ceilalți).

Prin reliefația finitudinii și a relaționării exterioare, dreptul creează premisele pentru realizarea în concret a Binelui metafizic. Aici, Gheorghe Dănișor se apropie de Platon, cel care afirma (în dialogul Phaidon) că filosofia are rol eliberator și, atunci când ajunge la cunoașterea „principiului unic” (Binele) și esenței (ideile), filosoful are datoria să coboare la „oamenii înlănțuiți”, să ia parte la greutățile și cinstirile lor, întrucât (pentru a-l parafraza pe Hegel) filosofia nu este somnambulism, ea este cea mai trează conștiință.

Profesorul Gheorghe Dănișor consideră că libertățile fundamentale trebuie întemeiate ontologic. Pentru aceasta, omul este nevoie să-și redescopere esența, conferită de calitatea sa de *zoon politikon* (a-fi-împreună-cu-ceilalți). Omul de unul singur nu poate fi întemeiat existențial și, deci, nu se poate bucura de libertățile fundamentale, negăsindu-și temeiul în ideea de Bine.

Valoroasele teze cuprinse în Filosofia drepturilor omului constau în redescoperirea Binelui ontologic și, implicit, a aristotelicului *zoon politikon* ca transpunere în plan uman a Binelui. Totodată, autorul face un adevărat apel la încolțirea spiritului critic și la respingerea a ceea ce consideră a fi o adevărată „lene a gândirii”. „Lenea spiritului duce către dogmatism, trezirea sa conduce către criticism”. Am schimbat de-a lungul timpului multe idei cu profesorul Gheorghe Dănișor pe această temă. L-am simțit de fiecare dată preocupat de situația în care gândirea critică stagnează, mai ales într-un domeniu atât de sensibil, acela al drepturilor omului.

Am sesizat, de asemenea, preocuparea sa pentru asanarea morală a societății românești. Libertatea nu se poate manifesta decât pe fundalul unei societăți bine ordonate. Lucrul cel mai important pentru țară astăzi, mâine, dar azi cu deosebire, este o puternică purificare morală, altfel nu ne vom putea elibera din abisul degradant în care ne aflăm. Până la urmă, trebuie să ne întoarcem la Hegel, care atrăgea atenția că schimbarea în planul normelor și al instituțiilor este cu totul insuficientă, „abstractă și superficială”, dacă nu este însoțită de o mutație în planul conștiinței, al credinței.

Acum, la ceas aniversar, îmi face plăcere să reiterez convingerea fermă că ne aflăm în fața unui gânditor adevărat, profund, nestingherit de convenții, dominat de pasiunea exprimării de sine.

Îmi vin în minte cuvintele lui Lucian Blaga:

Copilul râde: Înțelepciunea și iubirea mea e jocul!

Tânărul cântă: Jocul și înțelepciunea mea e iubirea!

Bătrânul tace: Iubirea și jocul meu e-nțelepciunea!

La mulți ani, domnule profesor!

Comentarii pe marginea art. 12 din Constituția României, revizuită

Prof. univ. dr. Cristian IONESCU

Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir”

Abstract:

In this study the author aims to analyze from a constitutional point of view the significance of the national symbols, as mentioned in the constitutional text. The concept of national symbol is linked to both: the symbolism of power and the national identity of a social community, politically organized in a given territory over which a group of governors, legitimated by the freely expressed consent of each member of the community, exercise control and authority.

Keywords: *national symbols, symbolism of power, anthem, national flag, national sovereignty.*

1. Conceptul de simbol național și rolul său în definirea identității statale

Conceptul de simbol național este legat, deopotrivă, de simbolistica puterii și de identitatea națională a unei comunități sociale, organizată pe criterii politice pe un anumit teritoriu, asupra căreia un grup de guvernanți, legitimați prin consimțământul liber exprimat al fiecărui membru al comunității, exercită prerogative de comandă și autoritate. Când ne referim aici la simbolistica puterii nu avem în vedere puterea poporului (puterea politică) ca atare sau suveranitatea, întrucât aceasta este neuniformă, dezordonată, confuză și nu se poate exprima unitar decât dacă cineva o organizează în anumite forme care articulează interese particulare convertite în interese generale și apărate în mod obligatoriu de stat. Din acest moment, puterea capătă caracter de putere de stat și se exercită prin puteri instituite prin Constituție și celelalte legi. Între aceste puteri și forma lor agregată (statul), pe de-o parte, și cetățenii statului, pe de altă parte, se încheagă legături puternice, de apartenență reciprocă, exprimate, între altele, și în anumite simboluri pe care le denumim naționale, deoarece se referă la parcursul istoric al unei națiuni, privită în procesualitatea ei evolutivă. Aceste simboluri definesc deopotrivă statul și națiunea și au o funcție distinctivă, de identificare atât a statului, cât și a națiunii ca entitate inconfundabilă. Simbolurile naționale sunt elaborate pentru a fi percepute ca reprezentări imagistice ale ideii și forței statului, ca și a evoluției națiunii. Simbolurile naționale evocă istoria neîntreruptă a unei națiuni pentru organizarea sa politică în stat, victoriile acesteia obținute asupra celor care au agresat-o, ideile sale etc. Simbolurile naționale, îndeosebi cele care au o mare încărcătură politică și identitară din punct de vedere etnic, au o importanță și o pondere deosebită în păstrarea și întărirea coeziunii neamului și a instituțiilor sale politice. Simbolurile întrein, stimulează și amplifică sentimentele de mândrie națională și de patriotism ale cetățenilor unui